Lietas Nr. C29577414
Lietas arhīva Nr. C-2338-15/22

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2015.gada 22.aprīlī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa
tiesnese I.Rubina
rakstveida procesā izskatīja SIA /nosaukums/ maza apmēra prasību par naudas piedziņu pret SIA /nosaukums/.

Aprakstošā daļa

2014.gada 14.maijā SIA /nosaukums/ cēlusi Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā maza apmēra prasību par naudas piedziņu SIA /nosaukums/, lūdzot piedzīt no atbildētājas parādu 596,01 EUR, likumiskos procentus 37,27 EUR, tiesas izdevumus, kā arī samaksātos ar brīdinājuma izsniegšanu saistītos izdevumus 7,47 EUR.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītāja 2013.gada 20.augustā atbildētājai piegādāja un pārdeva preces - grāmatas, par kopējo summu 591,01 EUR (418,88 LVL) par ko izrakstīta 2013.gada 21.augusta pavadzīme Nr. DRU 000838, taču atbildētāja pavadzīmi nav apmaksājusi.

2014.gada 12.martā prasītāja nosūtījusi atbildētājai pirmstiesas brīdinājumu ar lūgumu samaksāt pamatparādu un likumiskos procentus uz prasītājas norēķinu kontu līdz 2014.gada 18.martam.

2014.gada 8.aprīlī prasītāja Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļā iesniedza pieteikumu par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā. Ar zemesgrāmatu nodaļas tiesnese s 2014.gada 16.aprīļa lēmumu lietā Nr.3-12/1669 pieteikums atstāts bez izskatīšanas, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 406.^{6} panta otro daļu.

Saskaņā ar Civillikuma 1753., 1756. un 1757.pantu prasītāja aprēķinājusi likumiskos procentus. Saskaņā ar Civillikuma 1765.panta otro un trešo daļu, kā arī Latvijas Bankas noteikto procentu pamatlikmi 2013.gadā likumisko procentu likme ir 2,5 % no simta gadā (kopā - 10,5%). Ņemot vērā to, ka no preces piegādes dienas 2013.gada 26.augusta līdz 2013.gada 31.decembrim ir pagājušas 127 dienas, parāda kavējums ar likumisko procentu likmi (10,5%) vispirms aprēķināti par 127 dienām, kas kopā veido 22,86 EUR.

Savukārt Eiropas Centrālā banka 2014.gada 1.janvārī procentu pamatlikmi ir noteikusi 0,25% no simta gadā (kopā - 8,25%). Ņemot vērā to, ka no 2014.gada 1.janvāra līdz prasības pieteikuma sastādīšanas dienai 2014.gada 12.maijam ir pagājusi 131 diena, parāda kavējums ar likumisko procentu likmi (8,25%) aprēķināms par 131 dienu, kas kopā veido 14,41 EUR. Kopējais likumisko procentu apmērs ir 37,27 EUR.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1431., 1587., 1651., 1652., 1753., 1756.pantu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} pantu, atbildētājai 2014.gada 22.maijā nosūtīts prasības pieteikuma noraksts rakstveida paskaidrojumu sniegšanai. Līdz sprieduma taisīšanai lietā atbildētāja tiesā rakstveida paskaidrojumus nav iesniegusi. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otro daļu, paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

2014.gada 30.decembrī pusēm nosūtīts paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā.

Motīvu daļa

Novērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Civillikuma 1401.pants nosaka, ka saistību tiesības ir tādas tiesības, uz kuru pamata vienai personai - parādniekam - jāizdara par labu otrai - kreditoram - zināma darbība, kam ir mantiska vērtība. Savukārt Civillikuma 1402.pantā noteikts, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

No Civillikuma 1473.panta izriet, ka tiesiska darījuma forma atkarājas no lietas dalībnieku ieskata, izņemot likumā tieši norādītus gadījumus.

Civillikuma 1412.pants nosaka, ka par tiesiska darījuma priekšmetu var būt tiklab darbība, kā arī atturēšanās no tās, un tiklab darbība, kuras mērķis ir nodibināt vai atdot lietu tiesību, kā arī darbība ar kādu citu mērķi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 1431.pantu akta parakstīšana, vienalga, vai tas attiecas uz pašu parakstītāju vai trešo personu, uzskatāma par piekrišanu šim aktam, ja tā saturs parakstītājam bijis zināms un ja viņam tajā tiesiskā darījumā, uz kuru akts attiecas, ir personīga interese un ierunas tiesība.

Civillikuma 1511.pantā noteikts, ka līgums plašākā nozīmē ir ikkatra vairāku personu savstarpēja vienošanās par kādu tiesisku attiecību nodibināšanu, pārgrozīšanu vai izbeigšanu. Līgums šaurākā, šeit pieņemtā nozīmē ir vairāku personu savstarpējs ar vienošanos pamatots gribas izteikums, kura mērķis ir nodibināt saistību tiesību (1401.p.).

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1590. pantu katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.

Civillikuma 1425.pants nosaka, ka katra saistība jāizpilda pilnā apmērā, un nevienu nevar piespiest apmierināties tikai ar kādas saistības daļas izpildījumu, pat arī tad, ja tās priekšmets ir dalāms.

Saskaņā ar Civillikuma 1432. pantu, kas klusējot vai noteikti izteic savu piekrišanu, tas ar to ir pieņēmis darbību ar visām tās tiesiskajām sekām un nevar vairs vēlāk savu piekrišanu ierobežot.

Lietas materiāliem pievienota SIA /nosaukums/ kā preču piegādātāja izrakstītā pavadzīme Nr. DRU 000838 par preču piegādi SIA /Nosaukums A/ ar pavadzīmes apmaksas termiņu 2013.gada 26.augusts, summa apmaksai 591,01 EUR (418,88 LVL).

Abas puses pavadzīmi ir parakstījušas, tādēļ abas puses uzņēmās saistības viena pret otru saskaņā ar preču pavadzīmi, noslēdzot tiesisku darījumu.

Minētās saistības atbilst Civillikuma prasībām, neviena no darījuma pusēm to nav apstrīdējusi un līdz ar to tas ir saistošs līgumslēdzējiem.

Prasītāja savas saistības ir izpildījusi piegādājot preci atbildētājai, par ko atbildētājas noteikta persona ir parakstījusies pavadzīmē, taču atbildētāja savas saistības nav izpildījusi, nav veikusi preču pavadzīmes apmaksu tajā norādītajā apmērā un termiņā.

Tiesai netika iesniegti pierādījumi, ka atbildētāja nebūtu saņēmusi prasītājas piegādātās preces, vai ka tās nav bijušas kvalitatīvas vai bijušas kādas citas pretenzijas. Tiesai netika iesniegti nekādi pierādījumi, ka atbildētāja ir apmaksājusi pilnībā vai daļēji izrakstīto pavadzīmi, līdz ar to tiesa uzskata, ka nav pamata neticēt prasītājas argumentiem, ka samaksa pilnā apmērā prasītāja norādītajā laikā nav veikta, jo saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu, fakts, ka samaksa ir izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Ievērojot minēto, tiesa prasību daļā par pamatparādu uzskata par pamatotu un no atbildētājas par labu prasītājam piedzenams parāds 596,01 EUR apmērā.

Civillikuma 1828.pants nosaka, ka, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu (..).

Saskaņā ar Civillikuma 1753. pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Civillikuma 1652. panta pirmās daļas 3.punktā noteikts, ka parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas.

Civillikuma 1765. panta pirmajā daļā noteikts, ka procentu apmērs cieši jānoteic aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajos gadījumos, kad likums noteic aprēķināt likumisko procentus, tas nolikts pa seši no simta gadā.

Civillikuma 1765.panta [redakcija kas bija spēkā līdz 2014.gada 01.janvārim] otrajā daļā noteikts, ka likumisko procentu apmērs par tāda naudas parāda samaksas nokavējumu, kas kā atlīdzība nolīgta līgumā par preces piegādi, par pirkumu vai pakalpojuma sniegšanu, ir septiņi procentpunkti virs procentu pamatlikmes (1765.p.3.d.) gadā (…). No panta trešās daļas izriet, ka procentu pamatlikme ir četri procenti. Šī pamatlikme mainās katru gadu 1. janvārī un 1. jūlijā par tik procentpunktiem, kādā apmērā kopš iepriekšējām procentu pamatlikmes izmaiņām ir palielinājusies vai samazinājusies jaunākā refinansēšanas likme, ko Latvijas Banka noteikusi pirms attiecīgā pusgada pirmā datuma. Saskaņā ar Latvijas Bankas noteikto procentu pamatlikmi 2013.gadā likumisko procentu likme ir 2,5 % no simta gadā, kopā 10,5%.

Savukārt Civillikuma 1765.panta [redakcija kas bija spēkā no 2014.gada 01.janvāra] otrajā daļā noteikts, ka likumisko procentu apmērs par tāda naudas parāda samaksas nokavējumu, kas kā atlīdzība nolīgta līgumā par preces piegādi, par pirkumu vai pakalpojuma sniegšanu, ir astoņi procentpunkti virs procentu pamatlikmes (1765.p.3.d.) gadā (..). No panta trešās daļas izriet, ka procentu pamatlikme ir galējā procentu likme, ko Eiropas Centrālā banka piemērojusi savās pirms attiecīgā pusgada pirmās kalendāra dienas veiktajās pēdējās galvenajās refinansēšanas operācijās. Attiecīgā pusgada pirmajā kalendāra dienā spēkā esošo procentu pamatlikmi piemēro sešus turpmākos mēnešus. Eiropas Centrālā banka 2014.gada 1.janvārī procentu pamatlikmi ir noteikusi 0,25% no simta gadā, kopā - 8,25%.

Prasītāja aprēķinājusi likumiskos nokavējums procentus par laiku no 2013.gada 26.augusta līdz 2013.gada 31.decembrim ar likumisko procentu likmi (10,5%) 22,86 EUR apmērā un par laiku no 2014.gada 1.janvāra līdz 2014.gada 12.maijam ar likumisko procentu likmi (8,25%) 14,41 EUR apmērā. Kopējais likumisko procentu apmērs ir 37,27 EUR.

Tiesai nav pamata apšaubīt aprēķināto procentu apmēru, kā arī atbildētāja nav to apstrīdējusi, tālab no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami likumiskie nokavējuma procenti par laiku no 2013.gada 26.augusta līdz 2014.gada 12.maijam 37,27 EUR.

Prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētājas ar brīdinājuma izsniegšanu saistītos izdevumus 7,47 EUR apmērā.

Tiesa secina, ka prasītājas norādītie 7,47 EUR saskaņā ar Civilprocesa likuma 406.^{3} panta trešo daļu ir samaksāti kā ar brīdinājuma izsniegšanu saistītie izdevumi, ko likums noteicis par brīdinājuma izsniegšanu parādniekam īpašas tiesvedības lietās - par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā saskaņā ar Civilprocesa likuma 50.^{1}nodaļas noteikumiem. Procesuālā kārtība, kādā ir atlīdzināmi šādi procesuālie tiesvedības izdevumi, noteikti minētajā Civilprocesa likuma 50.^{1} nodaļā.

Civilprocesa likums neparedz samaksāto ar brīdinājuma izsniegšanu saistīto izdevumu atmaksu gadījumos, kad pieteikums par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā atstāts bez izskatīšanas. Turklāt Augstākās tiesas judikatūrā ir atzīts, ka jautājums par viena procesa ietvaros samaksāto tiesāšanās izdevumu piedziņu nevar tikt izlemts citā, pavisam jaunā tiesvedības procesā, šo prasījumu pamatojot ar Civillikuma normām par zaudējumu atlīdzināšanu (Civillikuma 1770.-1792.pants). Materiālās tiesību normas nav piemērojamas strīdos par izdevumu atlīdzību (*sk., piemēram, Augstākās tiesas Senāta 2009.gada 21.janvāra spriedumu lietā Nr.SKC-6, 2011.gada 6.aprīļa spriedumu lietā Nr.SKC-143, 2013.gada 30.janvāra spriedumu lietā Nr.SKC-965).*

Minētie ar brīdinājuma izsniegšanu saistītie izdevumi 7,47 EUR nevar tikt piedzīti arī kā zaudējumi, jo zaudējumu atlīdzināšana ir civiltiesisks līdzeklis, kas kalpo tāda mantiskā stāvokļa atjaunošanai vai nodrošināšanai kāds saglabātos, ja nebūtu pārkāptas tiesības. Lai pastāvētu pamats zaudējumu atlīdzināšanai, tiesai ir jākonstatē atbildētāja prettiesiska rīcība, zaudējumu esamība un to apmērs, cēloniskais sakars starp prettiesisko rīcību un zaudējumiem. Lai arī izdevumi, ko samaksājusi puse, kuras labā taisīts spriedums, atzīstami par tās zaudējumiem šī jēdziena plašākā izpratnē, tomēr nav pamata tos saistīt ar puses tiesībām celt materiāltiesisku prasījumu par zaudējumu piedziņu, jo, kā to uzsvēris dr.jur.V.Bukovskis „(…) jautājums par tiesas izdevumiem pieder procesuālajām, bet ne materiālajām tiesībām (...)" (*V.Bukovskis. Civilprocesa mācību grāmata. Rīga, 1933., 421.lpp.).*

Līdz ar to prasība daļā par ar brīdinājuma izsniegšanu saistītos izdevumu 7,47 EUR apmērā piedziņu ir noraidāma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu, katrai pusei ir jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā atsaucas kā uz savu prasījumu

un iebildumu pamatojumu. Prasītājam jāpierāda sava prasība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu, pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Atbildētāja paskaidrojumus par prasību nav sniegusi un iebildumus par prasībā norādītajiem apstākļiem nav izteikusi un parāda aprēķinu nav apstrīdējusi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta pirmo daļu tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Prasītāja, iesniedzot tiesā prasību ir samaksājusi valsts nodevu 94,99 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR, līdz ar to minētie tiesāšanās izdevumi kopā 99,69 EUR apmērā piedzenami no atbildētājas par labu prasītājai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par mantas atdošanu natūrā, par personu un mantas izlikšanu no telpām un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 189.-195., 204.[1] un 250.[25] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

apmierināt prasību daļēji.

Piedzīt no SIA /nosaukums/, reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, par labu SIA /Nosaukums B/, reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, parādu 596,01 EUR (pieci simti deviņdesmit seši *euro* un 1 cents), likumiskos nokavējuma procentus par laiku no 2013.gada 26.augusta līdz 2014.gada 12.maijam 37,27 EUR (trīsdesmit septiņi *euro* un 27 centi) un tiesas izdevumus 99,69 EUR (deviņdesmit deviņi *euro* un 69 centi), kopā 732,97 EUR (septiņi simti trīsdesmit divi *euro* un 97 centi).

Noraidīt prasību daļā par ar brīdinājuma izsniegšanu saistīto izdevumu 7,47 EUR apmērā piedziņu.

Noteikt SIA /nosaukums/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese /personiskais paraksts/ I.Rubina